Súkromná základná škola, Krásnohorská 14, Bratislava

PROFESIJNÝ ŠTANDARD

(nevyhnutné profesijné kompetencie pre štandardný výkon profesie pedagogického zamestnanca – kľúčové kompetencie a z nich odvodené špecifické spôsobilosti podľa Pokynu ministra č. 39/2017)

Začínajúci vychovávateľ

Meno a priezvisko:

Platnosť od:

Časť I. Úplné stredné odborné vzdelanie / Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa

Kompetenčný profil

Oblasti	Kompetencie
1. Dieťa	1.1 Identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka 1.2 Identifikovať psychologické a sociálne faktory učenia sa dieťaťa/žiaka 1.3 Identifikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa/žiaka
2. Výchovno-vzdelávací proces	2.1 Ovládať obsah odboru vychovávateľstvo 2.2 Plánovať a projektovať výchovno-vzdelávacie činnosti 2.3 Realizovať výchovno-vzdelávacie činnosti 2.4 Hodnotiť priebeh a výsledky výchovno-vzdelávacích činností a učenie sa dieťaťa/žiaka
3. Profesijný rozvoj	3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou vychovávateľa a školou, školským zariadením

A. Začínajúci vychovávateľ

Oblasť 1. Žiak

Kompetencia: 1.1 Identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka	
Požadované vedomosti	▪ akceptovať špecifiká, vekové a individuálne osobitosti detí/žiakov ▪ na základe teoretických východísk pedagogického diagnostikovania rozlíšiť aktuálnu vývinovú úroveň, rozvojové charakteristiky, vlastnosti, schopnosti, záujmy, vedomosti a zručnosti detí/žiakov vo výchove mimo vyučovania
Požadované spôsobilosti	▪ mať základnú praktickú skúsenosť s identifikáciou charakteristík detí/žiakov z hľadiska špecifík trávenia voľného času ▪ využívať výsledky diagnostikovania detí/žiakov, vyvodzovať závery a odporúčania na realizáciu voľnočasových aktivít a na riešenie problémov ▪ priebežne diagnostikovať detí/žiakov narušených, s výchovnými a vzdelávacími problémami ▪ rozoznať talentovaných detí/žiakov s využitím základných diagnostických metód ▪ akceptovať individualitu každého dieťaťa/žiaka
Kompetencia: 1.2 Identifikovať psychologické a sociálne faktory učenia sa dieťaťa/žiaka	
Požadované vedomosti	▪ vysvetliť zákonitosti učenia sa detí/žiakov vo výchove mimo vyučovania a diferencovať pedagogické, psychologické, sociologické, axiologické prístupy k voľnému času detí/žiakov v inštitucionalizovanej výchove mimo vyučovania, ▪ porovnať faktory ovplyvňujúce pozitívne a negatívne trávenie voľného času detí/žiakov, ▪ vybrať formy a metódy zamerané na efektívne trávenie voľného času detí/žiakov.
Požadované spôsobilosti	▪ identifikovať individuálne a skupinové záujmy detí/žiakov v čase mimo vyučovania ▪ diferencovať individuálne potreby intaktných, talentovaných a nadaných detí/žiakov, detí/žiakov so špeciálnymi potrebami, narušených detí/žiakov (s poruchovým správaním) ▪ akceptovať individuálne a skupinové potreby a záujmy detí/žiakov, poskytnúť priestor na realizáciu voľnočasových aktivít ▪ rešpektovať individuálne spôsoby učenia sa detí/žiakov
Kompetencia: 1.3 Identifikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa/žiaka	

Požadované vedomosti	▪ posúdiť vplyv sociokultúrnych determinantov na vývin a rozvoj dieťaťa/žiaka ▪ zhodnotiť možnosti výchovného pôsobenia vo výchove mimo vyučovania na detí/žiakov v interakcii s rodinným a mimoškolským prostredím v oblasti prevencie psychosociálnych a sociálno-patologických javov
Požadované spôsobilosti	▪ používať a aplikovať formy a metódy výchovného pôsobenia na deti/žiakov vzhľadom na odlišnosti a úroveň sociokultúrneho vývinu detí/žiakov ▪ akceptovať a vytvárať pozitívne vzťahy k deťom/žiakom bez rozdielu ich mentálneho, sociálneho rozvoja ▪ zohľadňovať rozdiely medzi deťmi/žiakmi pri riešení problémov výchovného a vzdelávacieho charakteru, v oblasti rozvoja záujmov v čase mimo vyučovania

Oblasť 2.výchovno-vzdelávaciu činnosť

Kompetencia: 2.1 Ovládať obsah odboru vychovávateľstvo	
Požadované vedomosti	▪ reflektovať teoretické pedagogické a psychologické východiská a aktuálne trendy a prístupy k pedagogickej činnosti vychovávateľa pri výchove detí/žiakov v čase mimo vyučovania a k voľnočasovým aktivitám ▪ orientovať sa v pedagogickej dokumentácii, ďalšej dokumentácii, ostatných koncepčných a strategických dokumentoch a materiáloch školy ▪ chápať metodiku tvorby, organizácie a realizácie výchovného programu školského zariadenia
Požadované spôsobilosti	▪ motivovať deti k voľnočasovým aktivitám v čase mimo vyučovania ▪ aplikovať osvojené vedomosti z pedagogicko-psychologických disciplín a iných vedných odborov v pedagogickej činnosti vychovávateľa ▪ participovať na tvorbe výchovných osnov, výchovných štandardov ▪ využívať základné pedagogické stratégie v súlade s obsahom výchovy mimo vyučovania
Kompetencia: 2.2 Plánovať a projektovať výchovno-vzdelávacie činnosti	
Požadované vedomosti	▪ poznať pedagogické a didaktické princípy plánovania a projektovania výchovno-vzdelávacích činností vo výchove mimo vyučovania ▪ poznať základné princípy a zákonitosti procesu riadenia výchovno-vzdelávacej činnosti

Požadované spôsobilosti	▪ mať základnú praktickú skúsenosť s tvorbou plánov a projektov výchovno-vzdelávacej činnosti (voľnočasové aktivity) v súlade s výchovným programom školského zariadenia ▪ mať základnú praktickú skúsenosť s plánovaním a projektovaním dennej výchovno-vzdelávaciu činnosti ▪ spolupracovať pri tvorbe a realizácii preventívnych programov ▪ spolupracovať s učiteľmi, zákonnými zástupcami a ďalšími zariadeniami z mimoškolského prostredia pri plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti ▪ viesť osobné záznamy o deťoch/žiakoch v súvislosti s rodinným prostredím, s učebnou činnosťou detí/žiakov vo vyučovacom procese, vo výchove mimo vyučovania a v kontexte širšieho sociálneho prostredia ▪ rešpektovať špeciálno-výchovné potreby detí/žiakov, individuálne a skupinové záujmy intaktných detí/žiakov
Kompetencia: 2.3 Realizovať výchovno-vzdelávacie činnosti	
Požadované vedomosti	▪ špecifikovať stratégie personálneho a sociálneho rozvoja dieťaťa/žiaka ▪ poznať stratégie riadenia výchovno-vzdelávacích činností, ktoré umožňujú deťom nadobudnúť základy kľúčových kompetencií ▪ poznať význam tvorby pozitívnej klímy a atmosféry v skupine detí/žiakov
Požadované spôsobilosti	▪ výbrať a využívať vhodné výchovné stratégií vo všetkých tematických oblastiach výchovy ▪ organizovať a efektívne využívať materiálne a technické zázemie výchovno-vzdelávacej činnosti ▪ organizovať a realizovať výchovu mimo vyučovania v súlade s výchovno-vzdelávacími cieľmi, s obsahovým zameraním voľnočasových aktivít, v intenciách uspokojovania záujmov detí/žiakov ▪ vo výchovnovzdelávacej činnosti zaraďovať elementys primárnej prevencie sociálno-patologických javov ▪ flexibilne reagovať na zmenené situácie a krízové situácie vo výchovno-vzdelávacej činnosti, vo výchovnej skupine ▪ vytvárať pozitívnu klímu a atmosféru v triede ▪ rešpektovať a podporovať záujmy jednotlivcov a skupín o voľnočasové aktivity ▪ rešpektovať dobrovoľnosť pri výbere voľnočasových aktivít detí/žiakov
Kompetencia: 2.4 Hodnotiť priebeh a výsledky výchovno-vzdelávacích činností a učenia sa žiaka	

Požadované vedomosti	▪ teoreticky zdôvodniť možnosti výberu metód a foriem hodnotenia výchovno-vzdelávacej činnosti , detí/žiakov (jednotlivcov) a výchovných skupín ▪ na základe teoretických východísk posúdiť možnosti rozvoja sebahodnotenia dieťaťa ▪ diferencovať sebareflexívne metódy v autodiagnostickej pedagogickej činnosti vychovávateľov
Požadované spôsobilosti	▪ hodnotiť deti/žiakov podľa stanovených kritérií (štandardov) vzhľadom na ich vývinové a individuálne osobitosti, schopnosti, záujmy a výsledky v záujmovej činnosti ▪ využívať sebareflexívne metódy spätnej väzby o úspešnosti detí/žiakov vo výchove mimo vyučovania a v oblasti správania ▪ podporovať procesy sebahodnotenia dieťaťa ▪ hodnotiť (oceňovať) výsledky, aktivity vo výchovno-vzdelávacej činnosti jednotlivcov a výchovných skupín ▪ mať základnú praktickú skúsenosť s hodnotením klímy výchovnej skupiny, personálneho a sociálneho rozvoja detí/žiakov ▪ podporovaťu detí/žiakov pozitívny postoj k aktívnemu a plnohodnotnému tráveniu voľného času ▪ podporovať samostatnosť, aktivitu detí/žiakov pri hodnotení výsledkov ich činnosti

Oblasť 3. Profesijný rozvoj

Kompetencia: 3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj	
Požadované vedomosti	▪ akceptovať požiadavky kladené na osobnosť vychovávateľa (odborná a osobnostná stránka) ▪ poznať systém kariérového rozvoja pedagogických zamestnancov a možnosti kariérového rastu ▪ využívať metódy sebavzdelávania ▪ zdôvodniť kritériá pre hodnotenie vlastnej pedagogickej činnosti ▪ poznať zameranie a význam autodiagnostiky pre osobnostný rozvoj vychovávateľa
Požadované spôsobilosti	▪ uplatňovať vo svojej pedagogickej činnosti autodiagnostiku ako východisko pre rozvíjanie profesijných kompetencií vychovávateľa ▪ reflektovať úroveň a výsledky vlastnej pedagogickej činnosti ▪ stanoviť ciele svojho osobnostného a profesijného rozvoja ▪ vytvárať si pozitívny vzťah k profesii, profesijnej činnosti a k deťom/žiakom
Kompetencia: 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou vychovávateľa a školou, školským zariadením	

Požadované vedomosti	▪ poznať a rešpektovať zákonitosti a princípy profesijnej etiky ▪ posúdiť možnosti spolupráce v školskom a mimoškolskom prostredí
Požadované spôsobilosti	▪ vystupovať ako reprezentant profesie ▪ vytvárať pozitívnu atmosféru v oblasti profesijných vzťahov a spolupráce